

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE
ÎN EDUCAȚIE**

**EXAMENUL NAȚIONAL
PENTRU DEFINITIVARE ÎN
ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR**

**PROGRAMA
PENTRU**

**DISCIPLINA
LIMBA ȘI LITERATURA TURCĂ MATERNĂ,
LIMBA ROMÂNĂ ȘI LITERATURA PENTRU COPII,
METODICA DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚILOR
INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN CREȘĂ ÎN LIMBA TURCĂ
MATERNĂ ȘI METODICA DESFĂȘURĂRII
ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN CREȘĂ
ÎN LIMBA ROMÂNĂ**

**EDUCATOR-PUERICULTOR
(ÎN LIMBA TURCĂ MATERNĂ)**

A. NOTA DE PREZENTARE

Studiile efectuate în ultima perioadă au evidențiat importanța educației timpurii în viața oricărei persoane, această perioadă fiind marcată de parcurgerea unor etape esențiale pentru succesul ulterior al copilului, atât în viața școlară, cât și în viața personală. Mai mult decât atât, unul dintre cei care au o intervenție crucială în această perioadă importantă a dezvoltării copilului este educatorul-puericultor, persoana calificată care se ocupă de creșterea, îngrijirea și educația timpurie a copilului mic. De altfel, este evident că, între mediul de dezvoltare al copilului și dezvoltarea intelectuală a acestuia, există o corelație semnificativă. Drept urmare, putem afirma că o educație timpurie de calitate urmărește dezvoltarea personală continuă, dezvoltarea emoțională, dezvoltarea creativității și dezvoltarea propriilor valori și a valorilor sociale, impactul experiențelor pozitive din copilăria timpurie fiind cel care contribuie la dezvoltarea viitorului adult.

Prezenta programă, aplicabilă *Examenului național de definitivare în învățământul preuniversitar*, pentru specializarea Educator-puericultor, în limba turcă maternă, se dorește a fi un răspuns la acest nou context. Aceasta ține cont de formarea pentru această profesie didactică, fiind elaborată în acord cu legislația în vigoare, iar concepția, principiile și criteriile care stau la baza propunerilor tematice sunt următoarele:

- a) statutul și competențele aferente carierei didactice;
- b) eficacitatea practică și socială, derulată de educatorul-puericultor în cadre instituționale, cum ar fi creșele, grădinițele, cluburile, centrele de zi sau centrele de recreere și joacă, precum și oferta de conținuturi asociată cu interesele de bază ale copilului mic;
- c) diversificarea competențelor dobândite de educatorul-puericultor în cadrul procesului de formare inițială, continuă și dezvoltare personală;
- d) dezvoltarea și inovarea metodologică, prin reflecție asupra teoriei și practicii educaționale de la nivel național, respectiv raportarea la tendințele și modificările survenite în documentele europene.

Prezenta programă pentru *Examenul național de definitivare în învățământul preuniversitar*, specializarea Educator-puericultor, în limba turcă maternă, cuprinde următoarele:

- A. Nota de prezentare;
- B. Competențele profesionale ale educatorului-puericultor;
- C. Tematica pentru Limba și literatura turcă maternă;
- D. Tematica pentru Limba română și literatura pentru copii;
- E. Tematica pentru Metodica desfășurării activităților instructiv-educative în creșă în limba turcă maternă;
- F. Tematica pentru Metodica desfășurării activităților instructiv-educative în creșă în limba română.

B. COMPETENȚELE PROFESIONALE ALE EDUCATORULUI-PUERICULTOR

Proba scrisă din cadrul *Examenului național de definitivare în învățământul preuniversitar* evaluează o serie de competențe specifice educatorului-puericultor, pe care acesta urmează să le demonstreze în activitatea didactică, precum:

- analiza și abordarea flexibilă a curriculumului pentru educație timpurie, în vederea aplicării personalizate a acestuia în procesul de învățământ în creșă;
- construirea unor activități de învățare în concordanță cu competențele, valorile și atitudinile prevăzute în curriculumul pentru educație timpurie;
- alegerea și adecvarea principiilor și strategiilor didactice utilizate în cadrul activităților desfășurate în învățământul antepreșcolar, în vederea formării comportamentelor stabilite prin curriculumul pentru educație timpurie;
- adaptarea demersului didactic la nevoile reale ale copiilor, prin individualizarea și diferențierea învățării;

- abordarea integrată a învățării în învățământul antepreșcolar, prin valorificarea corelațiilor intra- și interdisciplinare;
- aplicarea unor instrumente și metode diverse de evaluare, ale căror rezultate să fie analizate și interpretate în vederea optimizării acțiunii didactice;
- adecvarea activității de evaluare continuă la cerințele evaluărilor/examenelor naționale;
- examinarea critică a caracteristicilor diferitelor strategii didactice în vederea adaptării conceptelor și a resurselor utilizate la grupul de copii și la obiectivele învățării.

Structura probei scrise pentru Examenul național de definitivare în învățământul preuniversitar, pentru specializarea Educator-puericultor (în limbile minorităților naționale):

- Limba și literatura turcă maternă – **scris**;
- Limba română și literatura pentru copii – **scris**;
- Metodica desfășurării activităților instructiv-educative în creșă în limba turcă maternă – **scris**;
- Metodica desfășurării activităților instructiv-educative în creșă în limba română – **scris**.

NOTĂ: - Portofoliul și proba practică se realizează în conformitate cu *Metodologia – cadru privind mobilitatea personalului didactic de predare din învățământul preuniversitar*, în vigoare.

C. TEMATICA PENTRU LIMBA ȘI LITERATURA TURCĂ MATERNĂ

LIMBA TURCĂ MATERNĂ

1. Elemente fonetică și de ortografie, ortoepie și ortografie

- Alfabetul limbii turce
- Fonetică – Fonologie (Ses bilgisi – ses bilimi)
- Tipuri de sunete-vocale, semivocale, consoane (Ünlü fonemler – ünsüz fonemler, ünlü ve ünsüz uyumu)
- Corespondența literă-sunet
- Silaba și despărțirea cuvintelor în silabe (principiul fonetic)
- Accentul. Utilizarea corectă a accentului. Variante accentuate admise/neadmise de normă
- Structura fonologică a cuvintelor: diftong, triftong, hiat
- Scrierea și pronunția corectă a cuvintelor de origine turcă
- Semne de punctuație și de ortografie

2. Morfologie (Yapı bilgisi)

- Structura morfologică a cuvântului în limba turcă (Türk dilinin morfolojik yapısı)
- Clasificarea părților de vorbire (kelime çeşitler)
- Structura morfologica a cuvântului

3. Elemente de vocabular

- Cuvântul - unitatea de bază a vocabularului
- Sensul cuvintelor (sens propriu de bază; sens secundar; sens figurat)
- Mijloace de îmbogățire a vocabularului (interne: derivarea, compunerea, conversiunea; externe: împrumuturile)
- Familia de cuvinte; câmpul lexical
- Relații semantice:
 - sinonime
 - antonime
 - omonime
 - cuvinte polisemantice
 - paronime

4. Părțile de vorbire

- Verbul (Fiil) – formele verbale personale și nepersonale, categoriile gramaticale ale verbului, diatezele verbului, modul, timpul și persoana verbului, formarea verbelor

- Substantivul (Isim-ad) – categoria genului, numărului, apartenenței, cazului, funcțiile sintactice ale cazurilor, categoria determinării și neterminării (articulat și nearticulat), formarea substantivelor, derivarea substantivelor, compunerea, schimbarea valorii gramaticale
- Adjectivul (sıfat) – adjective calificative, adjective determinative, formarea adjectivelor, adjective derivate de la rădăcini nominale, adjective derivate de la rădăcini verbale, adjectivele diminutive, adjective cu forme intensive, adjective compuse, gradele de comparație ale adjectivelor
- Pronumele (zamir) – pronumele personale, posesive-predicative, demonstrative, reflexive, interrogative, nehotărâte, negative
- Numeralul (sayı) – numerele cardinale, numerele ordinale, distributive, colective, aproximative, numeralul *bir* (Bir Sayısı)
- Adverbul, postpozitia, conjuncția, interjecția, onomatopea – tipuri/clasificare; recunoaștere; ortografie, ortoepie

5. Organizarea propoziției și a frazei

- Enunțul. Tipuri de enunț - propoziții, fraze; enunțuri asertive, interrogative, imperative, exclamative
- Propoziții afirmative și negative
- Relații sintactice la nivelul enunțului: coordonarea și subordonarea – modalități/mijloace de realizare

6. Funcții sintactice

- Predicatul – predicat verbal, nominal, copula, numele predicativ simplu și complex
- Subiectul – simplu, multiplu, complex
- Complement
 - complementul direct – recunoaștere; realizări ale complementului direct; aspecte normative
 - complementul indirect – recunoaștere; realizări ale complementului indirect; aspecte normative
 - complementul relativ, complementul de agent
- Circumstanțiale: de loc, de timp, de mod, de măsură, comparativ, de cauză, de scop
- Atributul – atributul adjectival, substantival, pronominal, circumstanțial, predicativ

LITERATURA TURCĂ MATERNĂ

1. **RIME și GHICITORI (Tekerlemeler, Bilmeceler):** *Tırtıl, Küçük Dostum, Leylek, Ebe, Hanım Kızı, Kayıkçı, Sınıflar, Uçaklar, Ayva, Tavşan, Kelebek*
2. **POEZII (Şiirler):** *23 Nisan Şiiri; Mevsimler; Sınıfta; Topum; Kedi; Yıldızlar; Emin Ekinci-Öğretmen; Koksall Harslan-Öğretmenim; Hakki Sunat-Soyum Sopum; M.Necati Oncay-Ailemiz; Yıldız Parmakası-Güzel Annem; Necdett Ruftu Efe-Sonbahar; Şennur Sezer-Güz Türküsü; Nuri Kahraman-Aylar Geçiyor; M.E Yurdakul- Sakın Kesme; Yunus Emre- Şol Cennetin Irmakları; Orhan Seyfi Orhon- Peri Kızı ile Çoban Hikayesi; Faruk Nafiz Çamlıbel- Deniz, Çoban Çeşmesi.*
3. **BASME (Masallar):** *Rıfkı Kaymaz -Leyleğin Akli; Ömer Seyfettin- Forsa; R.N Güntekin- Çalikuşu, Yaprak Dokümü; Lewis Carroll-Alis Harikalar Diyarında, Charles Perrault-Kırmızı Şapkalı Kız; Grimm Kardeşleri-Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler; La Fontaine masalları: Karga ile Tilki, Tarla Faresi ile Ev Faresi; Karagoz ve Hacivat; Dede Korkut Masalları.*

BIBLIOGRAFIE ORIENTATIVĂ PENTRU LIMBA ȘI LITERATURA TURCĂ MATERNĂ

I. Limba turcă

- Banguoğlu, Tahsin, *Türkçenin Grameri*, İstanbul, 1974.
- Baubec, Agiemin, *Limba turcă*, București, 1972 (1975).
- Baubec, Agiemin, Baubec Geafer, Deniz, *Limba turcă fără profesor*, București, 1995.

- Dizdaroğlu, Hikmet, *Tiimcebilgisi*, Ankara, 1976.
- Ediskun, Haydar, *Yeni Türk Dilbilgisi*, Istanbul, 1963.
- Hengirmen, Mehmet, *Yabancılar için Türkçe Dilbilgisi*, Ankara, 1999.
- Ergin, Muharrem, *Türk Dil Bilgisi*, Istanbul, 1972.
- Gencan, T. N., *Dilbilgisi*, Ankara, 1972.
- Lewis, G. L., *Turkish Grammar*, Oxford, 1975.

II. Literatura turcă

- Ozatalay Engin, Hüsniye-Tekerleme, *Bilmece, Şiir Parmak Oyunları* -Yapa Yayınları, 2000.
- Ayşe Turla-Bilmece, *Tekerleme, Parmak Oyunu ve Şiirler*, Ankara, 2011.
- Macide Işık-Okul öncesi için şiirler, Ankara, 2011.
- Macide Işık –Okul öncesi için tekerlemeler, Ankara, 2011.
- Nur Icozu-Aynadaki kız, *Şaşkın kuğu yavrusu, Kar yağıyor, Bana dikkatle bakın, Laylaylon*, Ankara, 2011.
- Emine Bora-Dostum Badi, Ankara, 2011.
- Mustafa Balel-Dişlek Tavşan, Ankara, 2011.
- Baubec, Agiemin, Geafer Baubec, Deniz-Kamer, *Türk Dili Metinleri Antolojisi*, Bucureşti, 1993.
- *** *Dede Korkut Kitabı* (ed.: Suat Hisarcı), Istanbul, 1962.
- *** *Dede Korkut. Povestiri* (traducere, adaptare, prefaţă, notă asupra ediţiei şi glosar; în colaborare cu Nermin Yusuf), Paideia, Bucureşti, 2002.
- Yunus Emre Divânı, Ankara, 1989.
- Yunus Emre, *Güldeste - Poemele iubirii*, Bucureşti, 1991.
- Emin Birol, Reşat Nuri Güntekin, Ankara, 1989.
- www.pepeeoyunlari.com
- www.trtcocukdergisi.com

D. TEMATICA PENTRU LIMBA ROMÂNĂ ŞI LITERATURA PENTRU COPII

LIMBA ROMÂNĂ

- **Fonetică şi vocabular**
 - Nivelul fonetic. Pronunţarea corectă a cuvintelor.
 - Vocale. Semivocale. Consoane. Diftong. Triftong. Hiat.
 - Despărţirea cuvintelor în silabe.
 - Omografe, omofone. Accentul.
 - Derivarea. Cuvântul de bază. Rădăcină. Sufixe diminutive şi augmentative.
 - Arhaisme. Regionalisme. Neologisme. Împrumuturile (din/în limba română în/din limba maternă; alte împrumuturi).
 - Paronimele frecvente. Pleonasmul.
- **Părţi de vorbire – părţi de propoziţie (funcţii sintactice)**
 - Exprimarea unei acţiuni, stări şi existenţe Verbul în propoziţie.
 - Exprimarea obiectului direct, indirect şi a circumstanţelor (prepoziţia, locuţiunea prepoziţională). Substantivul în propoziţie.
 - Exprimarea însuşirilor. Adjectivul în propoziţie. Forme ale superlativului.
 - Pronumele în propoziţie.
 - Numeralul. Exprimarea cantităţii şi a ordinii.
 - Adverbul în propoziţie.
 - Interjecţia. Exprimarea emoţiilor şi a sunetelor din natură.

- **Propoziția**
 - Exprimarea raporturilor de coordonare și subordonare (conjunția și prepoziția).
 - Propoziția principală/propoziția secundară.
- **Fraza**
 - Propoziția regentă/elementul regent.

LITERATURA PENTRU COPII

- Literatură pentru copii. Definiții. Caracteristici.
- Principalele genuri și specii literare accesibile copiilor mici/antepreșcolarilor.
- **Creația populară**
 - Folclorul copiilor (cântece formulă, recitative, numărători).
 - Colinde, proverbe, zicători, ghicitori.
 - Basme populare culese și prelucrate de Petre Ispirescu: *Greuceanu*, *Prâslea cel Voinic* și *merele de aur*.
- **Creația cultă**
 - a. **Genul liric**
 - Poeziile copilăriei (Ana Blandiana, *Întâmplări din grădina mea*; Passionaria Stoicescu, *Jocuri-poezii despre ce poți fi*).
 - Poezia despre natură și viețuitoare (Mihai Eminescu, *Somnoroase păsărele*; Elena Farago, *Cățelușul șchiop*).
 - b. **Genul epic**
 - **în versuri:**
 - fabula (Alec Donici, *Musca la arat*; Jean de La Fontaine, *Greierele și furnica*);
 - balada (George Topîrceanu, *Balada unui greier mic*).
 - **în proză:**
 - schița (I.L. Caragiale, *D-I Goe, Vizită*);
 - povestirea (Emil Gârleanu, *Fricosul*; Mihail Sadoveanu, *Dumbrava minunată*);
 - legenda (Călin Gruia, *Povestea florii-soarelui*);
 - basmul cult (Barbu Ștefănescu-Delavrancea, *Palatul de cleștar*; Ioan Slavici, *Zâna zorilor*; Hans Christian Andersen, *Rățușca cea urâtă*).
 - c. **Teatrul pentru copii**
 - Conținuturi: *Înșir' te mărgărite* de V. Eftimiu, *Viața ca o poveste* de Sînziana Popescu (vol. *Teatru pentru prichindei: mari, mici și mititei*).

Notă:

Componenta *Limba și literatura pentru copii*, din structura probei de concurs, va fi dimensionată pe două module:

- aplicarea elementelor de limbă română pe un text la prima vedere, care poate fi selectat atât din opera scriitorilor studiați, cât și din cea a altor autori;
- redactarea unui eseu structurat sau a unui eseu argumentativ, pe baza unui text aparținând genurilor sau speciilor literare prevăzute în prezenta programă de examen, cu evidențierea unei valori (educative, formative și culturale) existente în textele literare prevăzute în prezenta programă de examen, prin referire la conținuturile sau la personajele acestora.

BIBLIOGRAFIE ORIENTATIVĂ PENTRU LIMBA ROMÂNĂ ȘI LITERATURA PENTRU COPII

Bibliografie orientativă - Limba română

- *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Univers Enciclopedic, București, 2005.
- Gheorghe, M., *Limba română. Probleme teoretice și aplicații*, Editura Universității Transilvania din Brașov, 2009.

- Golopenția S., *Acțiune, interacțiune, identitate, studii de pragmatică lingvistică*, Editura Academiei Române (cap. Româna globală), București, 2017.
- Pană-Dindelegan, G. (coord.), *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*, Editura Univers Enciclopedic Gold, București, 2019.
- <https://www.eursc.eu/Syllabuses/2015-01-D-45-ro-2.pdf>.
- <https://www.observatoireplurilinguisme.eu/ro/>.

Bibliografie orientativă - Literatura pentru copii

- Balazs, L., *Folclor. Noțiuni generale de folclor și poetică populară*, Editura Scientia, Cluj-Napoca, 2003.
- Călinescu, G., *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Semne, București, 2003.
- Ciopraga, C., *Personalitatea literaturii române*, ed. a II-a, revăzută și adăugită, Institutul European, Iași, 1997.
- Norel, M., *Literatură română și literatură pentru copii*, (<https://www.studocu.com/ro/document/universitatea-transilvania-din-brasov/english-literature/note-de-curs/literatura-romana-pt-copii-m-norel/4986179/>), 2012.
- *** *Limba Română*, revistă de știință și cultură, Chișinău (www.limbaromana.md).
- *** Curriculum pentru educația timpurie (în vigoare).
- www.enciclopediavirtuala.ro.
- <http://ro.literaryframework.eu/>.
- www.romanianvoice.com/poezii/.
- www.cartiaudio.eu.
- www.biblior.net.
- *** www.subiecte.edu.ro

E. TEMATICA PENTRU METODICA DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN CREȘĂ ÎN LIMBA TURCĂ MATERNĂ

a) Didactica comunicării (elemente de comunicare orală și scrisă în învățământul preșcolar):

- Abordarea textului literar destinat copiilor de vârstă preșcolară (ghidarea copiilor preșcolari spre receptarea și înțelegerea adecvată a textului literar specific);
- didactica textului literar epic și a textului dramatic, precum și didactica poeziei.
- Abordarea textului nonliterar (științific, publicistic, publicitar) din perspectiva caracteristicilor stilurilor funcționale și a funcțiilor comunicării;
- Rolul educatoarei în conturarea unor modele de exprimare și a unor atitudini care facilitează comunicarea;
- Soluții de prevenire și depășire a blocajelor în comunicare (tehnici de ascultare activă, învățare prin cooperare, tehnici nonverbale și de exprimare a sentimentelor etc.);
- Tipuri de întrebări și adecvarea acestora la tema abordată;
- Abordarea limbajelor diferitelor arte / științe din perspectiva codurilor specifice ale acestora (muzică, pictură, sculptură, cinematografie / fotografie, astrologie, geografie,).

b) Didactica exprimării orale:

- Strategii de învățare și exersare a ascultării active la preșcolari;
- Strategii de învățare și exersare a alcătuirii diverselor tipuri de discurs oral în perioada preșcolarității (povestirea, rezumatul, caracterizarea, dialogul, monologul, rimele, interviul).

BIBLIOGRAFIE ORIENTATIVĂ PENTRU METODICA DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN CREȘĂ ÎN LIMBA TURCĂ MATERNĂ

- *Türkçe Öğretimi Yazıları*, Murat Özbay, Öncü Kitap, Ankara, 2010.
- *Türkçe Öğretimi Kaynakçası*, Murat Özbay, Öncü Kitap, Ankara, 2008.
- *Türkçe Öğretiminde Yazılı Anlatım Becerisinin Geliştirilmesi*, Murat Özbay, Ankara, 2005.
- *Bir Dil Becerisi Olarak Dinleme Eğitimi*, Murat Özbay, Akçağ Yayınları, Ankara, 2005.
- Kâzım Nami Duru, *Türkçeyi Nasıl Öğretmeli?*, (Hazl. Doç. Dr. Murat ÖZBAY), Kül Sanat Yayıncılık, Ankara, 2004.
- *Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretim Programı*, MEB, Murat Özbay, Ankara, 2012.
- *Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri I*, Murat Özbay, Öncü Kitap, Ankara, 2007.
- *Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri II*, Murat Özbay, Öncü Kitap, Ankara, 2006.
- *Anlama Teknikleri II: Dinleme Eğitimi*, Murat Özbay, Öncü Kitap, Ankara, 2009.
- *İndrumător pentru învățarea limbii turce - preșcolari și școlari*, Seidali Zulfie și colaboratorii (Mustafa Mazis, Nubin Agiibram Selda), Ed.Europolis, Constanța, 2004.
- *Geleneksel çocuk oyunlarımız*, Veli Uçmaz, Ankara, 2010.
- *Çocuk gelişimi ve eğitimi, çocuğun gelişimi*, T.C.Milli Eğitim Bakanlığı, Ankara, 2009.
- *Çocuk gelişimi ve eğitimi, Türkçe Dil Etkinlikleri*, Milli Eğitim Bakanlığı-Ankara, 2007.
- *Öğreten hikâyeler*, Hülya Gelmedi Tokuc.
- *Matematik-renk-şekil, kavram hikâyeleri*.
- *Alıcı ifade edici Dil hikâyeleri; Fen- Doğa hikâyeleri; Sosyal beceri hikâyeleri*.

F. TEMATICA PENTRU METODICA DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE ÎN CREȘĂ ÎN LIMBA ROMÂNĂ

- **Curriculumul pentru educație timpurie**
 - structura curriculumului pentru educația timpurie; principii și valori fundamentale
 - concepte de bază ale programei pentru educația timpurie (domenii de dezvoltare, dimensiuni ale dezvoltării, comportamente observabile, teme anuale de studiu)
 - planul de învățământ – importanță și organizare
 - metodologia de aplicare a planului de învățământ - elemente de bază:
 - programul zilnic de activitate
 - jocuri și activități liber-alese, rutine și tranziții, activități tematice și activitățile de dezvoltare a înclinațiilor personale/predispozițiilor/aptitudinilor din perioada după-amiezii, activitățile extrașcolare)
- **Proiectarea activităților ludice și de învățare**
 - elaborarea documentelor de proiectare didactică: planificare calendaristică, planificare săptămânală, proiect de activitate didactică (temă, scop, obiective, evenimente didactice)
- **Managementul activităților ludice și de învățare. Organizare și realizare**
 - jocul - principala formă de organizare a procesului de învățământ în creșă; Clasificarea jocurilor; Funcțiile jocului. Valențe formative/educative ale jocului
 - organizarea spațiului/mediului educațional (intern și extern, fizic și social); cerințe psihopedagogice și ergonomice
 - combinații între diferite strategii didactice, în viziune sistemică
 - metode, tehnici și procedee folosite în cadrul diferitelor tipuri de activități de învățare
 - modalități de optimizare a situațiilor/contextelor de învățare prin intermediul mijloacelor didactice și a materialului didactic
 - diferențiere și individualizare în procesul de învățământ desfășurat în creșă. Adaptare curriculară

- tipuri de activități tematice (activități de creație și comunicare, activități de cunoaștere, activități de muzică și mișcare, activități artistice și de îndemânare, activități în aer liber, jocul) și mijloace de realizare (povestirea, lectura educatoarei, jocul didactic, memorizarea, lectura după imagini, observarea, jocul de construcție, jocul de rol, jocul de mișcare, jocul muzical, modelaj, desen, pictură etc.)
- variante de organizare și de realizare a rutinelor și a tranzițiilor
- variante de organizare și de realizare a jocurilor și activităților liber-alese
- parteneriatul educațional. Relația unitate de învățământ – familie. Aspecte specifice ale comunicării cu părinții (contexte de comunicare, modalități de comunicare, etape, atribuții, drepturi)
- **Evaluarea în educația timpurie**
 - conceptul de evaluare: definire și analiză
 - forme ale evaluării specifice învățământului antepreșcolar
 - funcțiile evaluării
 - metode și instrumente de evaluare a rezultatelor și a progreselor în învățare ale copilului antepreșcolar. Fișa de apreciere a progresului copilului înainte de intrarea în grădiniță – structură și modalitatea de completare; rolul acestora
 - interpretarea și valorificarea rezultatelor evaluării în învățământul antepreșcolar

BIBLIOGRAFIE ORIENTATIVĂ PENTRU METODICA DESFĂȘURĂRII ACTIVITĂȚILOR INSTRUCTIV-EDUCATIVE DIN CREȘĂ ÎN LIMBA ROMÂNĂ

- Bocoș M., Preda V., Brănișteanu R., Clapou C., *Tradiții și valori – Ghid practic de opțiuni integrate*, Editura Delta Cart Educațional, Pitești, 2013.
- Brănișteanu, R., Chira, E., Florescu, D., Preda, V., *Ghid practic pentru Educația Timpurie Antepreșcolară*, Editura Trend, Pitești, 2023.
- Catalano, H., Albușescu, I., *Didactica jocurilor*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2019.
- Catalano, H., Albușescu, I., (coord.), *Educația timpurie antepreșcolară. Ghidul cadrului didactic*, Didactica Publishing House, București, 2023.
- Catalano, H., Albușescu, I., *Pedagogia jocului și a activităților ludice*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2018.
- Ciolan, L., *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom, Iași, 2008.
- Dumitrana, M., *Învățarea bazată pe cooperare*, Editura V & I Integral, București, 2008.
- Glava, A., Pocol, M., Tătaru, L.-L., *Educația timpurie: ghid metodic pentru aplicarea curriculumului preșcolar*, Editura Paralela 45, Pitești, 2009.
- Glava, A., Tătaru, L., Chiș, O., *Piramida cunoașterii. Repere metodice în aplicarea curriculumului preșcolar*, Editura Diamant, Pitești, 2014.
- Golu, Fl., *Joc și învățare la copilul preșcolar. Ghid pentru educatori, părinți și psihologi*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2009.
- Gongea, E., Ruiu, G., Breben, S., *Activități bazate pe inteligențe multiple*, Editura Reprograph, Craiova, 2002.
- Ionescu, M. (coord.), *Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani*, Editura Vanemond, București, 2010.
- Manolescu, M., *Teoria și metodologia evaluării*, Editura Universitară, București, 2010.
- Mitu, F., *Metodica activităților de educare a limbajului*, Editura Pro Humanitas, București, 2000.
- Niculescu, R., M., *Curriculum între continuitate și provocare*, Editura MEDIA, Sibiu, 2010.
- Norel, M., Bota, O., A., *Didactica domeniului experiențial limbă și comunicare*, Asociația de Științe Cognitive din România, Cluj-Napoca, 2013.

- Preda, V., *Copilul și grădinița. Urgența 2000: pariul limbajului și al comunicării*, Editura Compania, București, 1999.
- Preda, V., Breben, S., Gongea, E., Mitrulescu, V., *Învățarea bazată pe proiecte. Auxiliar didactic pentru aplicarea noului curriculum*, Editura Arves, Craiova, 2009.
- Vrăsmaș, A. E., *Consilierea și educația părinților*, Editura Aramis, București, 2002.
- Vrăsmaș, E., *Educația timpurie*, Editura Arlequin, București, 2014.
- Vrânceanu M. (coord.), *Educația și Dezvoltarea Timpurie a Copilului. Ghidul educatorului*. UNESCO-UNICEF. Editat cu concursul CNETIF, Chișinău, 2005.
- *** *Curriculum pentru educația timpurie* (în vigoare).
- *** *Educația – spre un pact pentru un oraș care educă* – document realizat de Biroul Educativ, Centrul Internațional Loris Malaguzzi, USR Ministerul Educației, al Universităților și al Cercetării, Oficiul Școlar Regional din Emilia Romagna - traducere Sânziana Sterghiu (în suportul de curs elaborat în cadrul Proiectului *Dezvoltarea resurselor umane în învățământul preșcolar*, POSDRU ID 61130).
- *** *Barcelona Objectives. The development of childcare facilities for young children in Europe with a view to sustainable and inclusive growth*, European Commission, 2013.
- *** *Metoda proiectelor la vârstele timpurii*, Editura Miniped, București, 2002/2005/2016.
- *** *Ghid de bune practici pentru educația timpurie a copiilor între 3-6/7 ani*, 2008.
- www.subiecte.edu.ro